

POMERS, *Sant Esteve de ~*, ermita al Conflent; te. Clairà. 879: *Pommarios* (Alart, *Bu. So. Agr. Pyr. Or.* x, 81; Abadal, *Eixalada*, 163) Ponsich, *Top.* 101, n'hi afegeix de 879, amb la mateixa forma i algunes de *Pomers* en els SS. XV-XVIII i altres consta com *St. Esteve*.

Coll de Pomers, te. Morellàs (XXIV, 157.19).

Pomereda a Vallespir, te. St. Llorenç de Cerdans, al N. del terme, cap a Costoja. 1168: mansum de *Pomereda*, -*mareda* (RLR III, 290, 289). Un altre a la r. entre Serrallonga i El Tec ('10x623 i '12x'619. XXIV, 17.21). Un altre a Clairà de Cfl. (XXVI 139.7). Coll de la *Pomereda*, en els termes de Rigardà i Finestrat (XXVI, 193.3 i 23). *Pomareda* mas en el te. de Besora de Solsonès, c. l'a. 1200 (*Capbreu*, lin. 46).

Pomèro, a la vall d'Aran, al capdamunt de la vall del riu Joèu (oït *pumèru* 1931) és arran de *les Maleïdes*, a 2000-2100 alt., fondals glacials on no podria prosperar cap fruit, probt. pron. descuidada en lloc de *paūmero* (<*Palmero) síncope de *Pa(ō)mero*, cf. *Pomerola*/*Palmerola*, Golmés (<Colmers) COLUMBARIOS, llocs de tudons o perdus blanques, o bé els Pics de *Colomers*, te. Arties (torres rocoses).

Poma 1) Estany de ~, 2 k. al S. de l'Escala (Víctor Català, *BABLX*, 357); 2) Plan de *poma*, en el Flamicell (te. Guiró, XXXVII, 136.19). 3) Clot de *Pomes*, toll en el riu Palància, te. Algímia de Brnia (XXX 36.245). La naturalesa i situació d'aquests llocs ens fa veure impossible que continguin el nom del fruit de la pomera ni cap altre fruit; més aviat podem creure que surtin de *pauma* PALMA (margalló o arbut semblant), amb una ultracorreció de *au* contra l'occitanisme en els dos primers i, contra el mossàrab a l'altre; també en la Cova de *Poma*, te. Xixonà (XXXV, 96.4), aquest però, pel fet de ser una cova, i els altres per ser llocs d'aigües estanyades, fan pensar que vinguin del ll. POMEX, -ICIS 'pedra tosca', si bé així costaria més d'explicar la terminació.

I acabem amb un grup miscel·lani de NLL menors valencians i de l'Ebre, d'origen mossàrab: *Pomares*, col·lectiu plural en -ARES. Coma de ~, te. Barxeta (XXXI, 157.12); i sengles variants de *Cases de Pomares* a Santa Pola i a La Romana (XXXVI, 128.25, 62.13).

El Pomelaret a Almisera, metàt. de *Pomeralet* 'petit verger de pomeres' (XXXII, 172.15).

Lo Pomó-Pomó pda. del Pinell del Broi (XIII, 77.18), deu venir d'un cpt. format amb el mot mossàrab; per l'àrab dels moriscos com a superlatiu semític *pumm al-pummūn* 'la pomera de les pomeres' 'la magnífica pomera' (o el bell pomar). A Petrer, el simple Barranc del *Pomo* (XXXVI, 35.14) del plural arabitzat *pommūn*, amb el retrocés vulgar d'accent a la penúltima tancada.

Altres seran cpts. de *pont*. *El Pomperotx* [-ōč], te. Montesa PONTEM PETRACEUM (XXXII, 59.23), 'pont de pedra' pron. *perāč* amb *ā* velar aràbiga darrere la r.

Pompanès te. Traiguera (XXVIII, 49.15); ¿de *Pou d'En Panés?* (cf. *paner* DECat. VI, 150b, també NP?, o VI, 432?); o potser més aviat <*ponts peners* o *pous peners* 'penyalosos' deriv. de *pena* o *roca*.

Pomanell V. *Polmanills* s.v. *Polma*.

POMPIÀ

Veïnat del municipi de Crespià (Gironès).

DOC. ANT.: 1151: *Pumpiano* (Monsalvatge xv, 371); 1207: *Pompiano* (Hinojosa, *Reg. Señ. Cat.*, 186); 1248: *R. de Pompiano* (Font Rius, *C.d.p.* II, 1032); 1257: *R. de Pompiano* (Monsalvatge XXI, 388); 1265: *R. de Pompiano* (Alart, *Priv.*, 272).

ETIM. Prové del NP romà POMPIUS (CIL XII, 460, 3337; cf. Aebischer, *Top.*, 122). J.F.C.

PONOTX

És un dels puigs més alts de la Marina valenciana, cap d'una serra despres de l'Aitana, al NE. del Puig-Campana. A Benimantell: «la serra de *ponōx*» és del terme de Polop» (l'Aitana té 1558 alt. i el Puig-Campana 1408; Ponotx no és gaire menys alt, però més prominent cap a la vall de Callosa).

Com que algun geògraf cast. grafia «*Ponoch*», *AlcM* n'ha fet la cacografia *Ponoc* (*Nomencl.* 1966, p.23, ja rectificat *Ponotx* per S.Guarner).

També oït amb -č a totes les enqs. de 1963 a tots els pobles circumdants.

ETIM. Essent una muntanya, i penyalosa a tot serho, és clar que ha de venir d'un deriv. (o cpt?) mossàrab de PĪNNA 'penya', amb l'assimilació (també típica de mossàrab) *e-ō>o-ō*.

El dubte està només en la terminació, i com que els sufixos en CI- a penes són llatins (-ŪCIU deuria donar -*uč*), pensem si es pot tractar de -OCIO- o -AUCIO- que hom sol mirar com cèltics. Llavors es podria tractar del celt. PENNOS 'cap' que també ha format orònims (*Pincaro*, *Pinorent*, arts. supra i *Benacantil* damunt Alacant) hi ha també els noms balears en -*tx* (veg. l'art. *Fontitx*, *Cugulutx* etc.) ço que també conduiria al cèltic PENNOS 'cap'. Per un costat o l'altre: cèltic en aquesta zona? Quedem incògnuls.

Ens orienta el nom que Carme Barceló assenyala d'un morisc de Rafelcofer en doc. de c. 1580 (*Sbarq al-And.* I, 1984, p.70). En les formes *Penaos* i *Penaoche*. Imaginem que vol dir *Penauš* i *Penaušğ* en lletres aràbigues interpretat amb *ğim* adés amb *šin* en aquell alfabet. Rafelcofer és 7 k. al S. de Gandia, i 30 l.r. al N. del *Ponotx*; però ja hem vist (a l'art. *Beniarda*/*Benirredra* i algun altre) que els moriscos